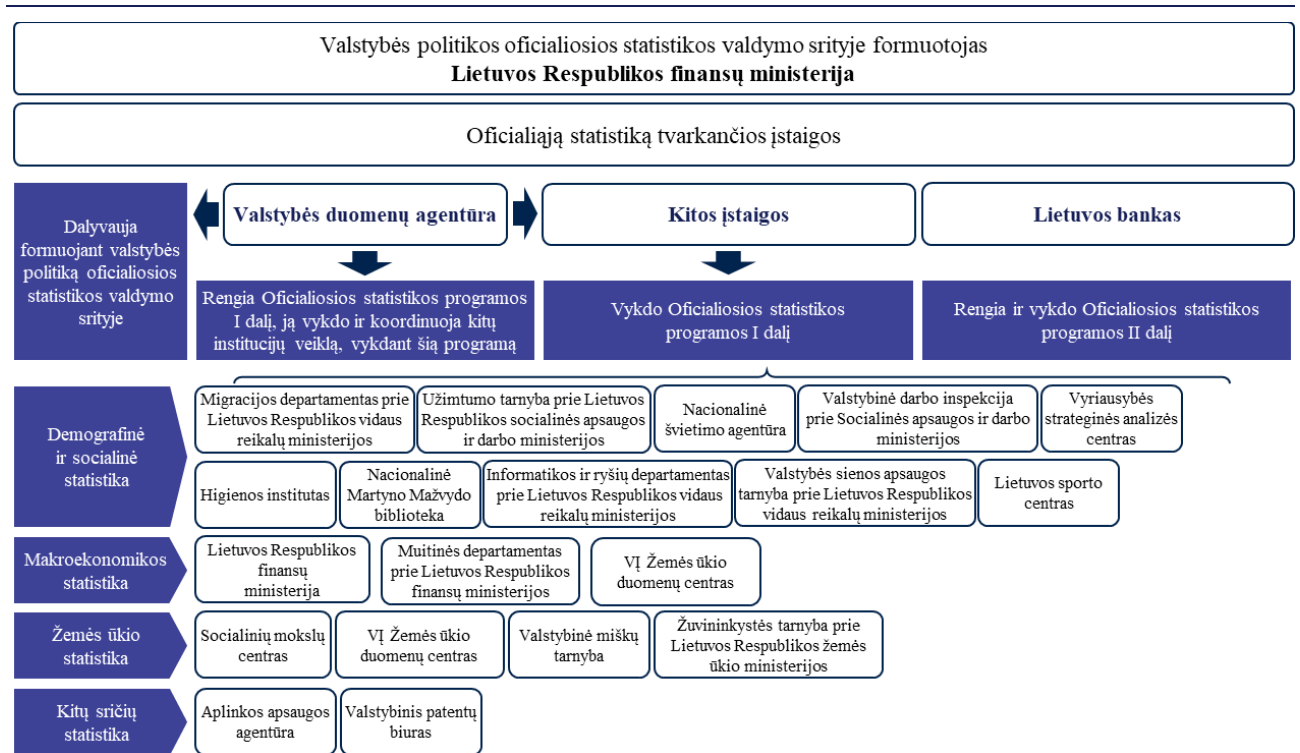

OFICIALIOSIOS STATISTIKOS 2023 METŲ PROGRAMOS I DALIES VYKDYMO ATASKAITA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Oficialiosios statistikos 2023 metų programos I dalyje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. 1K-26 „Dėl Oficialiosios statistikos 2023 metų programos I dalies patvirtinimo“, (toliau – Programa) nustatytus statistinius tyrimus atliko Valstybės duomenų agentūra ir 18 kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų (1 pav.). Oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų sąrašas ir jų rengiamos statistikos sritys detalizuojamos Oficialiosios statistikos 2023 metų programos I dalies vykdymo ataskaitos (toliau – Ataskaita) I priede.

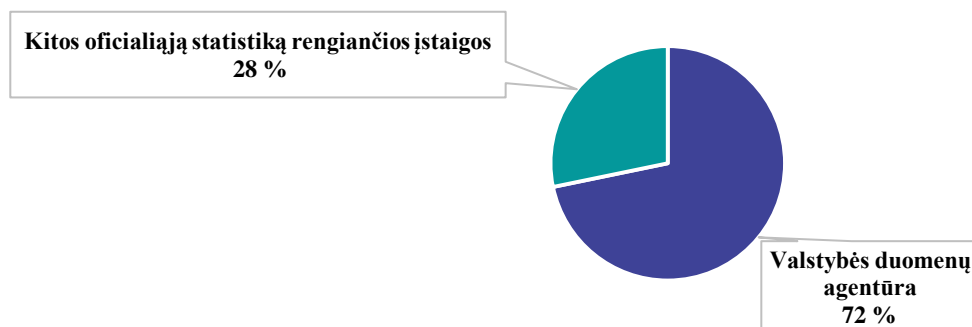
1 pav. Oficialiosios statistikos organizavimo institucinė schema

2. Oficialiosios statistikos rengimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktai. 85 proc. statistinių tyrimų, 2023 m. vykdytų pagal Programą, reglamentuoti ES teisės aktų, nustatančių vienodus reikalavimus Europos statistikai, 15 proc. – Lietuvos Respublikos teisės aktų.

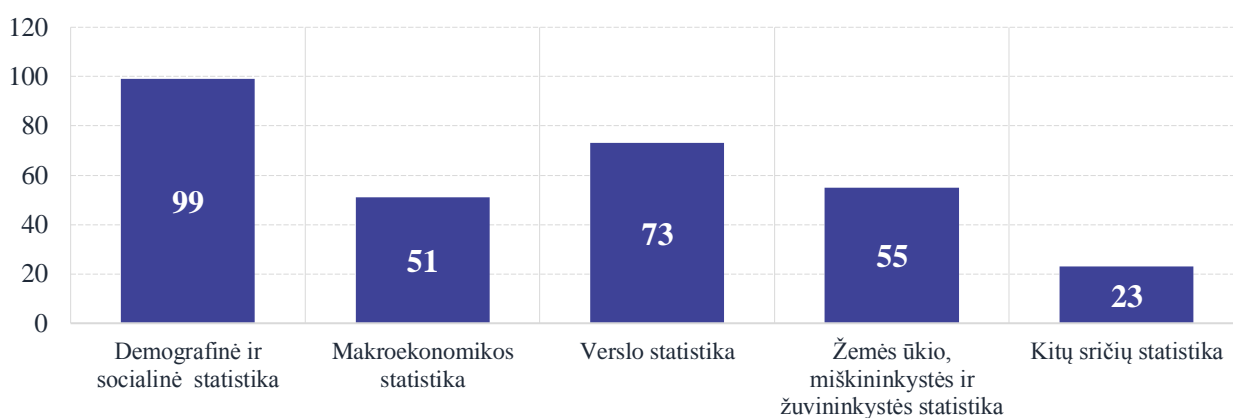
3. Valstybės duomenų agentūra ir kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos atliko laiku visus Programoje įvardytus statistinius tyrimus – 301 (pagal periodiškumą): Valstybės duomenų agentūra atliko 216 statistinių tyrimų, kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos – 85 (2 pav.).

2 pav. 2023 m. statistinių tyrimų skaičius pagal įstaigas

4. Programoje statistiniai tyrimai suskirstyti į 5 statistikos sritis: demografinė ir socialinė statistika, makroekonomikos statistika, verslo statistika, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės statistika bei kitų sričių statistika (3 pav.).

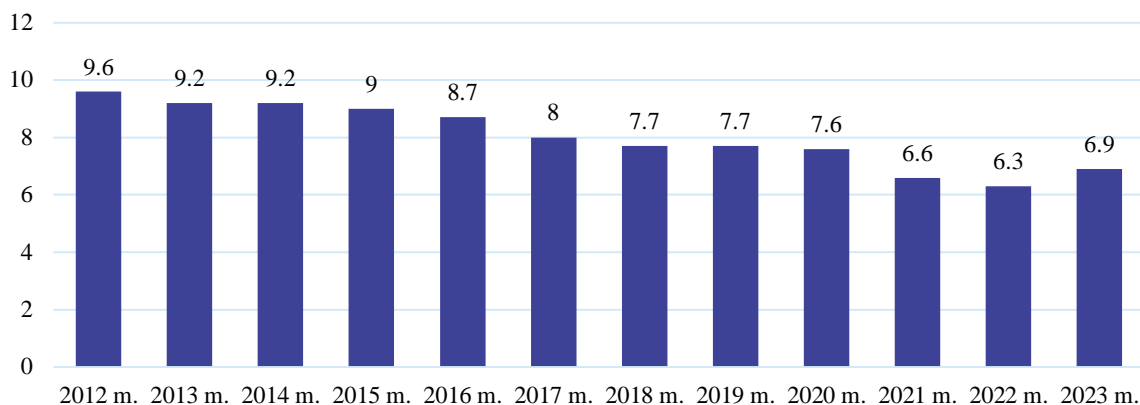
3 pav. 2023 m. statistinių tyrimų skaičius pagal statistikos sritis

5. 2023 m. Valstybės duomenų agentūra, siekdama tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai atlikti jai priskirtas funkcijas, užtikrino 99,6 proc. nepertraukiamą viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumą. Modernizavus statistinių duomenų surinkimo sistemą ir nuo 2023 m. atsisakius statistiniams duomenims surinkti naudojamos *ABBY eFormFiller* programinės įrangos, 2023 m. 100 proc. respondentų (ūkio subjektų) statistines ataskaitas teikė internetu. Tiesiogiai sistemoje *e. Statistika* gyventojams anketas užpildė 11,3 proc. gyventojų, atrinktų dalyvauti statistinėse apklausoje. Skaičiaus augimą lėmė respondentų (gyventojų) skatinimas dalyvauti statistiniuose tyrimuose bei regioninėje žiniasklaidoje skelbiama informacija apie atliekamus statistinius tyrimus.

6. Įgyvendindama statistinės atskaitomybės naštos mažinimo politiką, Valstybės duomenų agentūra 2023 m. statistinės atskaitomybės našta sumažino 15,4 tūkst. eurų. Mažinant našta respondentams optimizuotos imtys: prekybos ir maitinimo įmonių statistinio tyrimo bendras imties dydis sumažintas 1,5 proc., investicijų statistinio tyrimo – 5 proc. Išanalizavus alternatyvius duomenų šaltinius, panaikintas didmeninės prekybos apyvartos sudėties statistinis tyrimas. Iš ūkio subjektų renkamų statistinių rodiklių skaičius sumažintas prekybos įmonių veiklos, informacinių technologijų panaudojimo ir kituose statistiniuose formuliaruose. 2023 m. statistinės atskaitomybės našta sumažinta 15,4 tūkst. eurų. 2023 m. statistinės atskaitomybės naštos respondentams (ūkio subjektams) vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti sudarė 6,9 valandos (4 pav.).

4 pav. Vieno respondento (ūkio subjekto) vidutinės laiko sąnaudos statistiniams duomenims rengti ir statistiniams formuliarams pildyti 2012–2023 m., valandomis

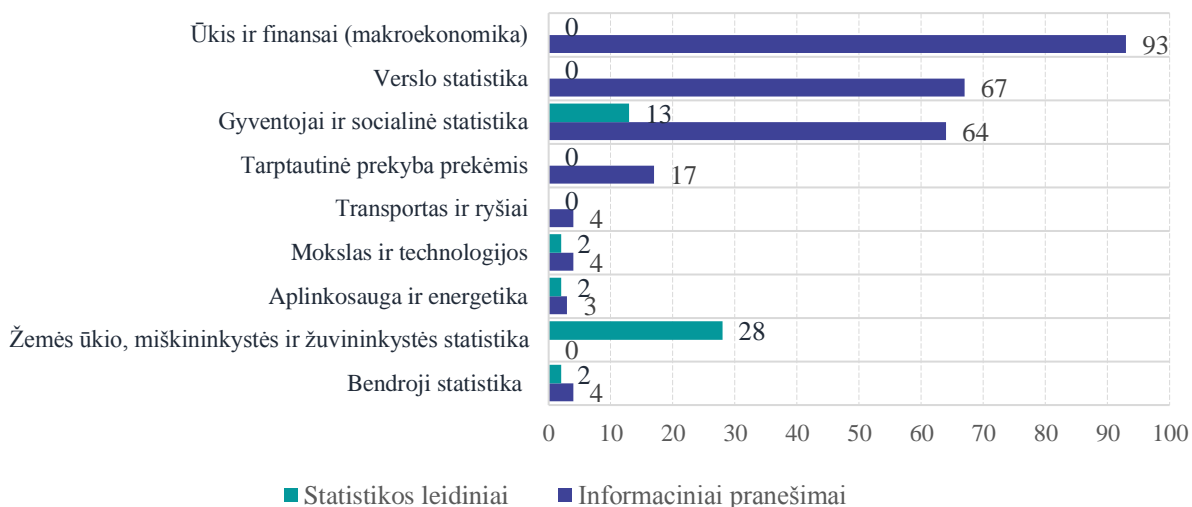
7. Įgyvendindamos 2022 m. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės atlikto valstybinio audito „Oficialiosios statistikos organizavimas“ (toliau – VK auditas) metu pateiktas rekomendacijas dėl naštos respondentams vertinimo, kitos oficialiąją statistiką rengiančios institucijos (Lietuvos sporto centras, Higienos institutas ir VĮ Žemės ūkio duomenų centras) 2023 m. taip pat atliko respondentų statistinėms ataskaitoms rengti skirto laiko vertinimą. Įvertinta ir Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo prekybos su ES valstybėmis prekių įvežimo ir išvežimo ataskaitų UPS-01 ir UPS-02, teikiamų Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, sukeliama atskaitomybės našta. Siekiant visos oficialiosios statistikos sistemos rezultatų palyginamumo buvo naudojamosi metodika, nustatyta Statistinės atskaitomybės naštos ūkio subjektams rodiklio skaičiavimo metodikos apraše, patvirtintame Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus 2023 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. DĮ-09 „Dėl Statistinės atskaitomybės naštos ūkio subjektams rodiklio skaičiavimo metodikos aprašo patvirtinimo“. Gauti šie rezultatai:

Institucija	Skirta laiko visoms statistinėms ataskaitoms parengti per metus (val.)	Respondentų skaičius	Respondentų išlaidos pinigine išraiška eurais
Lietuvos sporto centras	1 748	236	14 753
Higienos institutas	8 755	2 679	73 891
VĮ Žemės ūkio duomenų centras	10 773	8 550	90 926
Muitinės departamentas	206 354	6 964	1 741 627
Valstybės duomenų agentūra	325 610	46 603	2 748 150

Pastaba. Respondentų išlaidos pinigine išraiška nurodomos naudojant Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos rekomenduojamą valandinį finansų specialisto tarifą – 8,44 euro.

8. Kaip ir kasmet, Valstybės duomenų agentūra daug dėmesio skyrė statistinės informacijos savalaikiškumui ir pakankamumui užtikrinti: 2023 m. Oficialiosios statistikos portale (OSP) statistinė informacija paskelbta laiku, t. y. skelbimo kalendoriuje nustatytais terminais paskelbti 256 informaciniai pranešimai, parengti ar atnaujinti 26 statistiniai infografikai. Parengti ir publikuoti 47 skaitmeniniai leidiniai: „Lietuvos regionai“, „Verslas Lietuvoje“, „Lietuvos aplinka, žemės ūkis ir energetika“, „Skaitmeninė ekonomika ir visuomenė Lietuvoje“, „Lietuva skaičiais“, „Lietuvos gyventojų pajamos ir gyvenimo sąlygos“, „Darbo rinka Lietuvoje“, „Lietuvos gyventojai“, „Lietuvos švietimas ir kultūra“ (5 pav.).

5 pav. 2023 m. paskelbtų statistikos leidinių ir informacinių pranešimų skaičius pagal OSP skelbiamas statistikos sritis

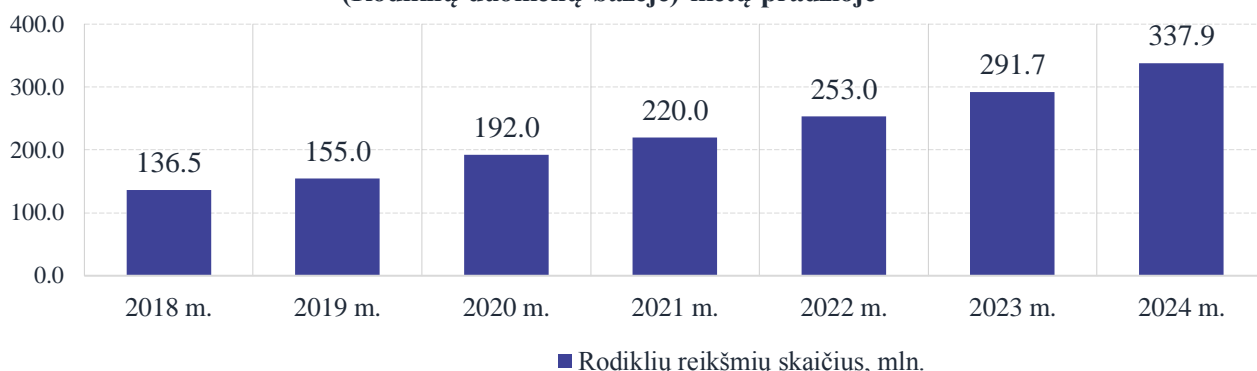
9. Užtikrinta 24/7 komunikacija socialiniuose tinkluose: „Facebook“, „Twitter“ ir „Instagram“, „LinkedIn“ ir „Youtube“.

10. Siekiant užtikrinti visapusiškai kokybišką vartotojų patirtį nuo 2023 m. gruodžio 21 d. Valstybės duomenų agentūros interneto svetainė perkelta į bendrą „Mano Vyriausybė“ platformą (*vda.lrv.lt*). Platformoje „Mano Vyriausybė“ veikia Ministro Pirmininko, Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų ir Vyriausybei pavaldžių įstaigų interneto svetainės, kuriose informacija skelbiama suvienodinta forma, taip suteikiant patogesnę paslaugų prieinamumą. Šalies oficialioji statistika ir toliau bus skelbiama Oficialiosios statistikos portale.

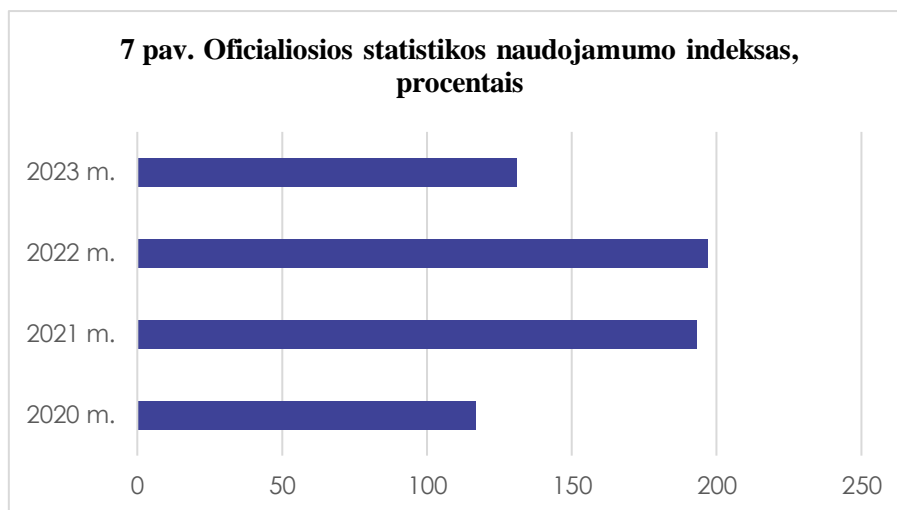
11. 2023 m., pertvarkius statistinės informacijos rengimo procesus, buvo pasiekti visi su statistinės informacijos savalaikiškumu susiję stebėsenos tikslai: metinės statistinės informacijos parengimo ir paskelbimo Rodiklių duomenų bazėje vidutinė trukmė sutrumpėjo 5 dienomis ir sudarė 139 dienas, ketvirtinės – sutrumpėjo viena diena ir sudarė 55 dienas, mėnesinė statistinė informacija skelbiama 18 dieną. Sudarytos galimybės informaciją vartotojui gauti greičiau ir patogiau, t. y. Rodiklių duomenų bazę pritaikyta ir mobiliems įrenginiams.

12. 2024 m. sausio 1 d. duomenimis, OSP buvo 337,9 mln. statistinių rodiklių reikšmių – 15,9 proc. daugiau nei 2023 m. pradžioje (6 pav.).

6 pav. Statistinių rodiklių reikšmių skaičius Oficialiosios statistikos portale (Rodiklių duomenų bazėje) metų pradžioje

13. Oficialiosios statistikos naudojamumo indeksas – poveikio rodiklis, kuris apima citavimo atvejų stebimoje žiniasklaidoje, Rodiklių duomenų bazės lankomumo ir gautų individualių vartotojų užklausų skaičiaus pokyčius. 2023 m. oficialiosios statistikos naudojamumo indeksas sudarė 131 proc. (7 pav.). Oficialiosios statistikos naudojamumo indekso mažėjimą 2023 m., palyginti su 2022 m., lėmė tai, kad COVID-19, neteisėtos migracijos ir karo pabėgėlių iš Ukrainos temos vartotojams tapo vis mažiau aktualios (šių temų rodiklių citavimas žiniasklaidoje pastaraisiais metais buvo pasiekęs aukštumas). 2023 m. menkstant šios informacijos aktualumui žymiai sumažėjo ir citavimų skaičius. Tačiau užklausų skaičius padidėjo – atsakyta į 6 832 individualias vartotojų užklausas, t. y. 34 proc. daugiau nei 2022 m.

14. Siekdama centralizuoti statistinių tyrimų rengimą, nuo 2023 m. Valstybės duomenų agentūra pradėjo stebėti naują rodiklį, kuris parodo statistinių tyrimų, perkeliamų į Valstybės duomenų valdymo informacinės sistemos duomenų valdymo platformos posistemį, apimtį. 2023 m. duomenų masyvų, automatizuotu būdu perduodamų iš Valstybės duomenų valdymo informacinės sistemos į Rodiklių duomenų bazę, dalis sudarė 6,2 proc., t. y. 1,8 procentinio punkto mažiau, nei planuota. Tai nulėmusios priežastys: didelė darbų apimtis, sudėtingos procedūros, įvairios programinės įrangos, statistikų analitinių kompetencijų stoka.

15. Koordinuodama šalies oficialiąją statistiką, Valstybės duomenų agentūra stiprina šalies oficialiosios statistikos metodologinį pagrindimą. Valstybės duomenų agentūros Metodinėje komisijoje 2023 m. buvo svarstyta ir pritarta 41-ai statistinių tyrimų metodikai, iš jų 9-ioms – kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų metodikoms. Suderinti 7 statistinių formuliarių projektai.

16. Siekiant užtikrinti gerosios patirties sklaidą, oficialiąją statistiką tvarkančioms institucijoms ir įstaigoms buvo organizuojami nuotoliniai seminarai šiomis temomis: „Valstybės duomenų agentūros vykdomo gyventojų užimtumo statistinio tyrimo organizavimo iššūkiai ir geroji patirtis“, „Laisvų darbo vietų, vidutinio darbo užmokesčio rodiklių, pateikiamų Rodiklių duomenų bazėje, rengimas“, „Valstybės duomenų valdymo informacinės sistemos „smėliadėžė“: naudojimosi ja mokymai“, „Statistinės informacijos revizijų atlikimas, analizė ir skelbimas“.

17. Svarbi Valstybės duomenų agentūros užduotis – gerinti visuomenės statistinį raštingumą, gebėjimą rasti ir analizuoti oficialius ir patikimus duomenis. Stebint augantį poreikį, 2023 m. buvo vykdomos įvairios edukacinės veiklos: suorganizuoti didžiausi iki šiol nuotoliniai statistinio raštingumo mokymai, kuriuose dalyvavo 300 mokytojų iš visos Lietuvos. Nuotoliniu būdu suorganizuotos kūrybinės dirbtuvės „mieSTografika“, kurios buvo skirtos aukštųjų mokyklų (universitetų, kolegijų) pirmosios pakopos (bakaluro) studijų studentams. Valstybės duomenų agentūra įsitraukė į projektą „Vilnius yra mokykla“ – per metus inicijavo 74 pamokas, suorganizavo daugiau nei 20 susitikimų su mokiniais. Organizuoti 7 „StatistiKavaRyčiai“ – aktualiausių rodiklių pristatymai žiniasklaidai. Eksperimentinės statistikos rengimo klausimais nuolat bendradarbiaujama su akademinė bendruomene.

18. Siekdama įgyvendinti VK audito metu pateiktas rekomendacijas dėl statistinių tyrimų įtraukimo į Oficialiosios statistikos programos I dalį kontrolės procedūrų ar kriterijų, Valstybės duomenų agentūra:

18.1. aktualizavo ir generalinio direktoriaus 2023 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. DĮ-54 „Dėl Lietuvos oficialiosios statistikos rengimo ir sklaidos gairių patvirtinimo“ patvirtino Lietuvos oficialiosios statistikos rengimo ir sklaidos gaires (toliau – Gairės). Gairėse buvo numatyti šie statistinių tyrimų įtraukimo į Oficialiosios statistikos programos I dalį reikalavimai:

18.1.1. statistinių tyrimų atlikimas oficialiąją statistiką tvarkančiai įstaigai turi būti pavedamas Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais;

18.1.2. statistiniai tyrimai turi turėti metodiką ar aprašą (išskyrus naujai atliekamus statistinius tyrimus – jų metodikos ar aprašai turi būti parengti iki statistinės informacijos paskelbimo);

18.1.3. statistinės informacijos skelbimas turi būti numatytas Oficialiosios statistikos portale (išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis);

18.1.4. turi būti pateikiama informacija apie suplanuotas lėšas statistiniam tyrimui atlikti;

18.2. pradėjo vykdyti statistinių tyrimų atitikties Gairėse nustatytiems kriterijams analizę, kuria remiantis priimami arba bus priimti sprendimai dėl statistinių tyrimų įtraukimo ar neįtraukimo į 2025 m. Oficialiosios statistikos programos I dalį.

19. 2023 m. Valstybės duomenų agentūros rengiama statistinė informacija buvo naudojama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, (toliau – Vyriausybės programos įgyvendinimo planas), Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, Lietuvos migracijos politikos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 79 „Dėl Lietuvos migracijos politikos gairių patvirtinimo“, Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. XIII-1484 „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos patvirtinimo“, ir kitų ES ir šalies strateginių dokumentų įgyvendinimui stebėti. Valstybės duomenų agentūra taip pat prisidėjo įgyvendinant Neįgalųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. A1-817 „Dėl Neįgalųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. 971 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programos patvirtinimo“, Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“, Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koncepcijos patvirtinimo“, Lietuvos gyvybės mokslų industrijos plėtros gairių įgyvendinimo priemonių planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 4-500/V-968/V-1040/1K-257 „Dėl Lietuvos gyvybės mokslų industrijos plėtros gairių įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. A1-527 „Dėl Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2022–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. įgyvendinimo 2022–2024 m. veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2022 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-263 „Dėl Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. įgyvendinimo 2022–2024 m. veiksmų plano patvirtinimo“.

II SKYRIUS DEMOGRAFINĖ IR SOCIALINĖ STATISTIKA

20. Šalies demografinės ir socialinės raidos tendencijas atspindi parengta statistinė informacija apie gyventojų demografinius ir migracijos procesus, situaciją darbo rinkoje ir gyvenimo lygio pokyčius, socialinę apsaugą, švietimą, kultūrą, sportą, visuomenės sveikatą ir jos priežiūrą, saugą darbe ir nusikalstamumą, lyčių lygybę.

21. 2023 m. demografinę ir socialinę statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra, Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Nacionalinė švietimo agentūra, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos sporto centras, Higienos institutas, Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vyriausybės strateginės analizės centras.

22. Valstybės duomenų agentūra, be kasmet atliekamų statistinių tyrimų, 2023 m.:

22.1. paskelbė darbo įgūdžių statistinio tyrimo, atlikto 2022 m., statistinę informaciją apie dirbančių asmenų darbo įgūdžius, skirtingoms užduotims atlikti skiriamą darbo laiką, skaitmeninių įrenginių naudojimą, įvertinta galimybė savarankiškai pasirinkti atliekamų užduočių eiliškumą ir turinį;

22.2. atliko kas 4 metus vykdomą darbo užmokesčio struktūros 2022 m. statistinį tyrimą, kurio tikslas – nustatyti darbuotojų skaičių, darbo užmokestį ir jo struktūrą pagal darbuotojų profesijas, lytį, išsilavinimą, amžių, darbo stažą įmonėje, ekonominės veiklos rūšis. Statistinio tyrimo rezultatai bus paskelbti 2024 m.;

22.3. atliko vienkartinį pensijos ir dalyvavimo darbo rinkoje statistinį tyrimą, kurio tikslas – parengti statistinę informaciją apie respondentų gaunamas pensijas, jų rūšį, pirmąją pensiją, neįgalumo pensijas, senatvės finansinius atidėjimus, padėti pradėjus gauti senatvės pensiją, dalyvavimą darbo rinkoje gaunant pensiją. Statistinio tyrimo rezultatai bus paskelbti 2024 m.;

22.4. paskelbė kas 6 metus vykdomo suaugusių asmenų švietimo statistinio tyrimo, atlikto 2022 m., statistinę informaciją apie suaugusių asmenų dalyvavimą formaliajame, neformaliajame švietime ir savišvietoje;

22.5. paskelbė gyventojų sveikatos ir gyvenimo kokybės statistinio tyrimo, atlikto 2022 m., statistinę informaciją apie gyventojų sveikatos būklę ir negalią, sveikatos būklę lemiančius veiksniai, naudojimąsi sveikatos priežiūros paslaugomis, gerovę, socialinį ir kultūrinį aktyvumą;

22.6. atliko vienkartinį nepriteklių perėjimo iš kartos į kartą, su būstu susijusių sunkumų ir energijos vartojimo efektyvumo statistinį tyrimą, kurio tikslas – įvertinti namų ūkio, kuriame gyvena asmuo paauglystėje, finansinę padėtį ir būsto nuosavybę, tėvų išsilavinimą ir darbinę veiklą ir šių veiksmų įtaką dabartinėms asmenų gyvenimo sąlygoms, ankstesnę su būstu susijusių sunkumų patirtį, rengti statistinę informaciją apie dabartines būsto sąlygas ir energijos vartojimo efektyvumą. Statistinio tyrimo rezultatai bus paskelbti 2024 m.;

22.7. atliko nedarbo išmokų gavėjų statistinį tyrimą, kurio tikslas – parengti ir paskelbti statistinę informaciją apie nedarbo išmokų gavėjus pagal lytį, amžiaus grupes, išmokų rūšis;

22.8. taikydama mažų sričių vertinimą parengė ir paskelbė mėnesinius gyventojų užimtumo ir nedarbo pagrindinius rodiklius pagal lytį ir tikslines amžiaus grupes.

III SKYRIUS MAKROEKONOMIKOS STATISTIKA

23. Šalies ūkio raidai stebėti, vertinti ir analizuoti parengta makroekonomikos statistinė informacija, kuri apėmė metines ir ketvirtines ekonomines sąskaitas, pinigų ir finansų, valdžios sektoriaus finansų, nuosavų išteklių, kainų ir jų indeksų, tarptautinės prekybos statistinius rodiklius.

24. 2023 m. šalies makroekonomikos rodiklius rengė Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras.

Valstybės duomenų agentūra, be kasmet atliekamų statistinių tyrimų, 2023 m. plėtė vartotojų kainų indeksų (toliau – VKI) sudarymo sistemos funkcines galimybes, palaipsniui į vartotojų kainų statistinį tyrimą įdiegė naujus kainų duomenų šaltinius – skenavimo duomenis. Išplėtė automatizuotą kainų duomenų nuskaitymą (angl. *web scraping*), panaudojo elektroninius sandorių įrašus VKI sudaryti. 5 didieji prekybos tinklai teikė skenavimo duomenis VKI skaičiuoti. Valstybės duomenų agentūra toliau tęsė derybas su kitais prekybos tinklais ir vaistinėmis dėl jų turimų duomenų teikimo.

25. Įgyvendindama VK audito metu pateiktas rekomendacijas, Finansų ministerija perdavė Valstybės duomenų agentūrai valdžios sektoriaus finansų statistinių rodiklių, rengiamų pagal Tarptautinio valiutos fondo reikalavimus, rengimą.

26. Kaip ir kasmet, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rinko ir Valstybės duomenų agentūrai teikė prekybos prekėmis su kitomis ES valstybėmis narėmis statistinius duomenis, taip pat teikė muitinės deklaracijų duomenis.

IV SKYRIUS VERSLO STATISTIKA

27. Šalies verslo tendencijoms vertinti parengta statistinė informacija apie struktūrinius ir trumpalaikius verslo pokyčius, pagrindines verslo plėtros kryptis ir tendencijas, pramonės gaminių gamybos mastus, kuro ir energijos gamybą, suvartojimą ir atsargas, pramonės, vidaus prekybos, statybos, paslaugų, transporto, nefinansinių ir finansinių įmonių veiklą, transportą, turizmo sektoriaus plėtrą ir ūkio subjektus.

28. 2023 m. verslo statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra.

29. Be kasmet atliekamų statistinių tyrimų, 2023 m.:

29.1. atliktas kas 5 metus vykdomas mažmeninės prekybos įmonių apyvartos sudėties statistinis tyrimas, kurio tikslas – parengti ir paskelbti statistinę informaciją apie mažmeninės prekybos įmonių apyvartos be pridėtinės vertės mokesčio sudėtį pagal prekių grupes;

29.2. plečiant su užsieniu susijusių įmonių statistiką, atliktas užsienyje kontroliuojančiųjų ir su jomis susijusių šalies įmonių pagrindinių statistinių rodiklių statistinis tyrimas, kurio tikslas – parengti ir paskelbti statistinę informaciją apie šalyje veikiančių užsienyje kontroliuojančiųjų įmonių ir su jomis susijusių šalies įmonių pagrindinius statistinius rodiklius (apyvarta, išlaidos personalui ir kt.) pagal ekonominės veiklos rūšis;

29.3. plėtojant atvykstamojo ir išvykstamojo turizmo statistiką, skelbiami detalesni turizmo duomenys pagal šalis.

V SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS STATISTIKA

30. Šalies žemės ūkio pokyčiams stebėti parengta augalininkystės ir gyvulininkystės statistinė informacija apie pasėlius, derlių ir derlingumą, gyvulių ir paukščių skaičių, augalininkystės ir gyvulininkystės produktų natūrinius balansus, žemės ūkio sąskaitas ir kainas, agrarinę aplinką. Miškininkystės statistika apėmė šalies miško išteklių, prekybos mediena ir medienos produktais statistinius rodiklius ir miško sąskaitas. Taip pat parengta žvejybos ir žuvų produktų gamybos bei pardavimo statistinė informacija.

31. Žemės ūkio statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra, valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras, Lietuvos socialinių mokslų centras.

32. Miškininkystės statistinę informaciją rengė Valstybinė miškų tarnyba.

33. Žuvininkystės statistinę informaciją rengė valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras ir Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

34. Valstybės duomenų agentūra, be kasmet atliekamų statistinių tyrimų, 2023 m.:

34.1. atliko žemės ūkio struktūros statistinį tyrimą, kurio tikslas – parengti statistinę informaciją apie žemės ūkio produktus gaminančių ūkių skaičių, jų dydį, specializaciją. Statistinio tyrimo išankstiniai rezultatai bus paskelbti 2024 m.;

34.2. atliko kas 2 metus vykdomą atliekų susidarymo ir tvarkymo žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje statistinį tyrimą, kurio tikslas – parengti ir paskelbti statistinę informaciją apie atliekų susidarymą ir tvarkymą pagal atliekų rūšis žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veiklose;

34.3. toliau plėtojo statistiką, remiančią energetikos strategiją ir žiedinę ekonomiką, rengė klimato kaitos ir žiedinės ekonomikos rodiklius.

VI SKYRIUS

KITŲ SRIČIŲ STATISTIKA

35. Parengta ir paskelbta statistinė informacija, susijusi su aplinkos, mokslo, technologijų ir inovacijų bei informacinės visuomenės sritimis.

36. Aplinkos statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra ir Aplinkos apsaugos agentūra.

37. Mokslo, technologijų ir inovacijų statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra ir Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras.

38. Informacinės visuomenės statistinę informaciją rengė Valstybės duomenų agentūra.

39. Valstybės duomenų agentūra, be kasmet atliekamų statistinių tyrimų, 2023 m.:

39.1. atliko kas 2 metus vykdomą įmonių inovacinės veiklos statistinį tyrimą, kurio tikslas – parengti statistinę informaciją apie inovacinę veiklą Lietuvoje, išlaidas inovacinei veiklai, inovacijų kūrėjus, šaltinius, bendradarbiavimo partnerius, gautą finansinę paramą ir veiksnius, trukdančius inovacinei veiklai. Plečiant inovacijų statistiką ir atsižvelgiant į nacionalinius šios statistikos poreikius ir naujojo *Oslo vadovo* rekomendacijas, inovacijų statistika papildyta naujais *Oslo vadovo* statistiniais rodikliais;

39.2. atsižvelgdama į *Frascati vadovo* rekomendacijas, mokslo tiriamosios ir eksperimentinės veiklos statistiką papildė naujais *Frascati vadovo* statistiniais rodikliais;

39.3. siekdama plėsti skaitmeninės ekonomikos statistiką, pradėjo rengti naujus informacinių technologijų naudojimo įmonėse statistinius rodiklius, susijusius su duomenų analitika ir dirbtinio intelekto panaudojimu.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Valstybės duomenų agentūra ir kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos, rengdamos oficialiąją statistiką, prisidėjo priimant politinius bei ekonominius sprendimus šalies ir ES mastu, supažindino visuomenę su valstybės ekonominiais, demografiniais ir socialiniais procesais, visuomeniniais ir aplinkos pokyčiais.

41. Detali informacija apie 2023 m. atliktus Oficialiosios statistikos 2023 m. programos I dalies statistinius tyrimus ir jų rezultatų sklaidą pateikiama Ataskaitos 2 priede.
